

Людмила Мудра

НАРОДНО-СЦЕНІЧНИЙ ТАНЕЦЬ ЯК ФАКТОР ЗБЕРЕЖЕННЯ НАРОДНОЇ СПАДЩИНИ

Мистецтво танцю стало одним із перших зацікавлень первісної людини. Танець тісно пов'язаний із життям, тому й впливав на її фізичний і духовний розвиток. Музики як такої тоді ще не було, а значить виявити свої почуття, а можливо й думки, людина могла тільки в такому абстрактному виді мистецтва як танець. Адже хореографічне мистецтво тісно пов'язане з історією народу та його традиціями.

Сам же танець завжди, у всі часи був пов'язаний із життям і побутом людей. В кожній області, в кожній місцевості зароджувалися свої традиції, особливості, своя манера виконання та свої самобутні танці, тому кожен танець відповідає характеру й духу того народу, де він зародився [2, с. 160].

У зв'язку зі змінами соціального устрою, умов життя змінювались також характер і тематика мистецтва, змінювався і танець. Своїм корінням він глибоко сягає народної творчості.

Своєрідною мовою фольклорні танці відображають історію розвитку країни й наповнюють душу кожної людини гордістю за свій народ, викликаючи глибоке почуття патріотизму. В танці народ передає свої помисли, почуття, настрої, відношення до життєвих явищ. Танець називають своєрідним літописом життя не дарма. Народ сам зберігав і розвивав свої танцювальні скарби, передаючи від покоління до покоління форми танців, їх характер і манеру виконання [1, с. 54].

Знаменитий П. Вірський знав класичний танець не гірше народного, але, реформуючи останній, зберігав народні перлини, поєднуючи з досягненнями школи класичного танцю. Його винятково

професійний колектив демонстрував найвищу культуру українського танцю, який після обробки майстра досягав ідеалу. Своєю творчістю вказав шлях до розвитку українського народно-сценічного танцю, що повному засяяв для всіх хореографів України. Він визначив напрям реформування танцю, зберігаючи народну лексику, окреслив параметри неповторного стилю, національної манери, наповненої свіжим диханням та естетикою, яке підказували йому життя та самотність індивідуальність художника.

Народно-сценічний танець – одне із визначних явищ світової культури. Лише повне усвідомлення минулого допомагає піднятися на вищий щабель у майбутньому. Вивчаючи історію, ми пізнаємо правду свого народу, те прекрасне, чим багатий наш край, тому що тільки вона може сформувати почуття любові, духовності та патріотизму [3, с. 100].

Національний танцювальний рух – це схованка людського духу, який протягом віків розвивався, вбираючи в себе побут, навколишнє середовище, емоції, екзотику, і ставав пластичною кристалізацією життя людей, залишаючи відбиток у культурі народу. Важко переоцінити значення народного танцю в духовному житті народів. Це генетично-спадкова основа їхнього етнічного становлення, формування інтелектуальної і художньої самосвідомості, неповторності нації.

Танець – це яскраве, багатобарвне творіння народу, що є емоційним художнім специфічним відтворенням його багатвікового життя. Народний танець завжди має яскраво виражену тему та ідею – він завжди змістовний. У танці є завжди драматургічна основа й сюжет, конкретні художні образи, які створюють за допомогою різних пластичних і просторових малюнків – побудов.

За допомогою образів, танець у специфічній художній формі всіма засобами народної хореографії виражає й розкриває духовне життя

народу, його побут, естетичні смаки та ідеали. У процесі розвитку суспільства народний танець набуває більш самостійного значення.

Нам у спадок залишився величезний фольклорний танцювальний скарб, і ми повинні не лише зберігати, але й розвивати цей безцінний здобуток, який необхідно знати й вивчати. Створення фольклорного сценічного танцю – це не просто перенесення старанно вивчених рухів і малюнків на сцену – це процес відтворення атмосфери життя танцю, його подиху і того таїнства спілкування виконавців, що у ньому народжується, зумовлюючи його цінність й необхідність. Фольклорні танці в умовах сьогодення стали великою цінністю, яка має не лише естетичне, але й пізнавальне значення як для учасників художньої самодіяльності та професійних артистів, так і для народу взагалі [4, с. 410].

Спадщина – це наша пам'ять. Пам'ять нашого минулого, духовний скарб, своєрідне багатство. Спадщина зберігає спадковість поколінь і тому дає життя новим явищам мистецтва.

Тепер відповідальність лягла на плечі сучасників, і від того, як вони будуть користуватися заповіданим творчим багатством, залежить спадкоємність традицій, саме існування народно-сценічного танцю.

Список використаних джерел

1. Голдрич О. Хореографія: посібник з основ хореографічного мистецтва та композиції танцю / О. Голдрич. – Львів: Край, 2003. – 160 с.
2. Зайцев Є.В. Основи народно-сценічного танцю / Зайцев Є.В. – Вінниця: Нова книга, 2009. – 413 с.
3. Зайцев Є.В. Колесниченко Ю.В. Основи народно – сценічного танцю / Видання третє – Вінниця: Нова книга, 2007. – 416 с.
4. Ткаченко Т. Народный танец / Ткаченко Тамара Степановна. – М.: Искусство, 1954. – 680 с.